

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 03-04-2024

Mødedato Onsdag d. 03. april 2024 kl. 13:30

Mødested M5

Mødedeltagere Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Forslag til lokalplan nr. 611 for et område til solceller ved Kvorning for Energipark Tjele samt et fo	3
Igangsætning af planlægning for Energipark Rødkærbro.....	6
Anvendelse af pulje til grøn omstilling 2024-2027 (bevillingssag).....	10
Ansøgning om virksomhed i landzone, Vedsøvej 8, 8800 Viborg.....	13
Henvendelse fra Gudenåkomitéen/Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord.....	16
Vejledning til etablering af fælles affaldsløsninger med nedgravede beholdere (orienteringssag).....	18
Forslag til principiel ændring af gebyrstruktur for indsamling af husholdningsaffald fra privatejede	20
Orientering om årsregnskab 2023.....	22
Budget 2025-2028.....	26
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024.....	28
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	30
Underskriftsark.....	31

Punkt 1: Forslag til lokalplan nr. 611 for et område til solceller ved Kvorning for Energipark Tjele samt et forslag til tillæg nr. 111 til kommuneplan 2017-2029

23/9941

Resume

Der foreligger nu forslag til lokalplan og kommuneplantillæg for et solcelleanlæg ved Kvorning med tilhørende miljørapport. Dette er første etape af Energipark Tjele.

Forslag til planer med tilhørende miljørapport foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 611 og tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,
2. at der afholdes borgermøde den 4. juni 2024 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 611 og tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,
2. at der afholdes borgermøde den 4. juni 2024 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 14. december 2022 ([link til sag nr. 9 i byrådet 14. december 2022](#)) at igangsætte planlægningen for Energipark Tjele i Viborg Kommune.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 21. juni 2023 ([link til sag nr. 8 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. juni 2023](#)) på baggrund af en idéfase at fortsætte planlægningen for Energipark Tjele og godkendte notat med behandling af høringssvar fra idéfasen.

Udvalget godkendte i den forbindelse, at planlægningen for Energipark Tjele opdeles i tre planprocesser.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Planlægningen for Energipark Tjele er inddelt i tre planprocesser med tilhørende miljøvurdering

- Delprojekt 1: Solcelleanlæg ved Kvorning
- Delprojekt 2: Vindmøller og solcelleanlæg ved Sjørring
- Delprojekt 3: Energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge

Plan- og projektområdet for et solcelleanlæg ved Kvorning omfatter et areal på 62 hektar. Oversigtskort er i bilag 1.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 og et udkast til forslag til lokalplan nr. 611, der er i bilag 2.

Solcelleanlægget forventes at have en årlig produktion på 60.000-65.000 MWh.

Etablering af solcelleanlægget ved Kvorning vil understøtte denne nationale ambition om at firedoble den samlede produktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Desuden vil projektet bidrage til, at Viborg Kommune kan nå målet i klimaplanen om at være selvforsynet med elproduktion på vedvarende energianlæg i 2030.

Forslag til tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029

Med kommuneplantillægget udlægges et nyt rammeområde til tekniske anlæg, der giver mulighed for placering af et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg.

Med kommuneplantillægget sker følgende ændringer i Kommuneplan 2017- 2029:

- I retningslinje nr. 8 reduceres udpegningen af særligt værdifulde landbrugsjorder, lokaliseringsmulighed for biogasanlæg og større husdyrbrug med et areal svarende til kommuneplanrammen for solcelleområdet.
- I retningslinje nr. 10 foretages en mindre, teknisk justering i udpegningen af økologiske forbindelser.
- I retningslinje nr. 12 reduceres udpegningen af lavbundsarealer.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Forslag til lokalplan nr. 611

Lokalplanforslagets formål er at udlægge området til et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg samt sikre en harmonisk ensartet opstilling af solcellerne og en afskærmende beplantning, så etableringen af anlægget tager mest muligt hensyn til omkringliggende landskab, natur og naboer.

Planforslaget sikrer desuden, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift, ligesom planen i solcelleanlæggets driftsperiode sikrer, at den økologiske forbindelse sikres og faunapassagen fortsat eksisterer på tværs af området.

Planområdet ligger i landzone og skal forblive i landzone. Planforslaget fastlægger, at planen erstatter de landzonetilladelser, der ellers vil være nødvendige, for at projektet kan gennemføres.

Planforslaget fastslår, at alle solcellepaneler i anlægget skal være af samme type og med samme udseende. Som enten kan være solceller på trackere, der opstilles i parallelle rækker i nord-sydliggående retning, som kan dreje efter solen, eller faste, sydvendte solcellepaneler.

Planforslaget giver desuden mulighed for etablering af en transformerstation centralt i planområdet med udendørs tekniske konstruktioner med en maksimal højde på 8,5 meter. Derudover kan der opsættes lynafledere med en højde på op til 25 meter.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene den 4. juni 2024 kl. 17.00-19.00 i Tjelecenteret, Tjelevej 9, Ørum, 8830 Tjele.

Miljørapport

Der er udarbejdet en miljørapport for planerne, og det konkrete ansøgte projekt er i bilag 3. Miljørapporten skal i høring samtidig med planforslagene.

I miljørapporten fokuseres der i hovedtræk på:

- Landskabelig og visuel påvirkning samt genskin
- Kulturarvsinteresser

- Energi og klima
- Naturinteresser
- Støj, vibrationer og refleksioner
- Arealforbrug og arealanvendelse
- Jordbund og grundvand

I miljørapporten vurderes det, at planerne og det ansøgte projekt ikke vil give anledning til en væsentligt negativ påvirkning af de undersøgte forhold. Planerne vil give mulighed for et solcelleanlæg, som bl.a. kan forandre landskabsoplevelsen og forholdene for naturen i området og give anledning til støj og vibrationer fra de tekniske installationer. Det vurderes dog samlet set, at planerne og projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning med de valgte afværgeforanstaltninger.

Afværgeforanstaltningerne er bl.a. fastlagt i planforslagernes rammer og bestemmelser og vil i det omfang, det ikke kan fastlægges i planerne, blive fastlagt som vilkår i den tilladelse til projektet, der skal gives i henhold til § 25 i miljøvurderingsloven (tidligere kaldet VVM-tilladelse). Udkast til tilladelse er i bilag 4.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Planforslagene og den samlede miljørapport samt udkast til § 25 tilladelse forventes offentliggjort fra april 2024 til juni 2024. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt til endelig politisk behandling medio 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg

Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som skyldes solcelleanlæg.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Efter de forventede regelændringer af Grøn Pulje, der forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2024, skal opstiller af solceller betale 125.000 kr. pr. opstillet MW. Det forventes, at der kan opstilles 60 MWp i planområdet ved Kvorning, og det vil udløse 7,5 mio. kr. til grøn pulje.

Kommunen skal administrere puljen, som kan anvendes bredt til kommunale tiltag.

Forvaltningen og BioCirc er i fortsat dialog om mulighederne for lokalt medejerskab.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projektet en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven (VVM-tilladelse). Udkast til tilladelse er bilag 4.

Bilag

Oversigtskort for solcelleanlæg ved Kvorning

Forslag til lokalplan nr. 611 for solcelleanlæg ved Kvorning samt tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029

Forslag til samlet miljørapport for solcelleanlæg ved Kvorning samt tilhørende bilag

Udkast til § 25-tilladelse for solcelleanlæg ved Kvorning

Punkt 2: Igangsætning af planlægning for Energipark Rødkærsbro

23/33211

Resume

På vegne af tre lokale lodsejere har Agri Nord ansøgt om at opstille 3 vindmøller af 150 m højde og ca. 13 hektar solceller til energiproduktion vest for Rødkærsbro. Ansøger er i dialog med Arla Foods i Rødkærsbro om evt. etablering af en direkte el-linje.

Da ansøgningen ikke er i overensstemmelse med gældende planlægning, skal der tages stilling til, om der skal igangsættes ny planlægning for området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægning og idefase sættes i gang som beskrevet.
2. at der afholdes borgermøde den 21. maj 2024 kl. 17.00 i Rødkærsbro Hallen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægning og idefase sættes i gang som beskrevet.
2. at der afholdes borgermøde den 21. maj 2024 kl. 17.00 i Rødkærsbro Hallen.

Sagsfremstilling

Historik

Ansøger forestod et dialogmøde den 19. september 2023 for Klima- og Miljøudvalget i Rødkærsbro. Der blev fremlagt et projektoplæg med 3 vindmøller på 140 m – som den 18. oktober 2023 blev ændret med en opdateret ansøgning til 150 m – og ca. 13 ha. solceller.

Byrådet besluttede på mødet den 13. december 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 13. december 2023](#)) at godkende prioritering af planlægning for Energipark Rødkærsbro i fase 1.

Inddragelse og høring

Projektet er blevet præsenteret af ansøger og rådgiver som et punkt på et borgermøde i Rødkærsbro den 28. februar 2024 arrangeret af Rødkærsbro Borger- og Handelsstandsforening.

Ansøger oplyser, at der har været konstruktiv dialog med naboer inden for 6 gange møllehøjden, men der er endnu ikke indgået aftaler med nogen af dem.

Beskrivelse

På vegne af 3 lokale lodsejere har Agri Nord ansøgt om at opstille 3 vindmøller af 150 m højde (rotordiameter på 136 m) på en ret linje og 13 hektar solceller på op imod 3,6 m højde. Projektområdet er 13,8 ha og ligger vest for Rødkærsbro.

Vindmøllerne forventes at have en årlig energiproduktion på 36.000 MWh og solcellerne at have en årlig energiproduktion på 12.000 MWh, i alt 48.000 MWh. Samlet set svarer det til årsforbruget i 12.000 husstande (52.000MWh/4 MWh).

Ansøger er i dialog med Arla Foods i Rødkærsbro om evt. etablering af en direkte el-linje. Hvis der kan etableres en direkte el-linje til Arla, vil strømmen på årsbasis kunne forsyne Arla Foods Rødkærsbro energibehov, idet der er på ca. 36.000 MWh. Anlægget vil blive vejbetjent via Faldborgvej.

Oversigtskort er bilag 1. Oprindelig ansøgning er bilag 2. Udfyldt ansøgningsskema er bilag 3.

Nuværende forhold

Projektområdet ligger vest for Rødkærsbro og afgrænses mod nord af jernbanen og mod syd af grænsen til Silkeborg Kommune. Afstanden til Rødkærsbro er ca. 1,5 km fra anlæggets østligste punkt. Afstanden til Sdr. Rind er ca. 3,3 km, og der er ca. 3,5 km til Rindsholm.

Der er eksisterende vindmøller i området mod syd og mod nord. Der er ikke større solcelleparker i nærområdet. Afstanden fra den nærmeste placerede af de 3 ansøgte vindmølle til den nærmeste af de eksisterende 3 vindmøller mod nord er ca. 1 km. Mod syd er der en enkelt mølle, der er placeret ca. 2,1 km. fra nærmeste mølle.

Lidt længere væk findes der i Silkeborg Kommune 3 vindmøller ved Marsvinslund på 142,5 m.

Der er fra vindmøllerne ca. 3,5 km til nærmeste natura 2000 område.

Planforhold

Området ligger i landzone og anvendes i dag som landbrugsjord. Det er forvaltningens vurdering, at realisering af projektet kræver, at der vedtages en lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, som udlægger et nyt rammeområde til tekniske anlæg.

Området er i Kommuneplan 2017-2029 udlagt med specifik geologisk bevaringsværdig, og der er en økologisk forbindelseslinje, som dækker hele området. Området er også udpeget som område, hvor skovrejsning er uønsket, og området ligger i lavbundsområde.

Faldborgdalen er udpeget af staten som et nationalt geologisk interesseområde. Miljøstyrelsen fører tilsyn med, at kommunen friholder værdifulde geologiske områder for f.eks. VE-anlæg, der vil sløre områdernes indbyrdes overgange og sammenhænge og/eller sløre værdifulde profiler. Erhvervsministeren eller miljøministeren kan fremsætte indsigelse mod planforslag.

Vindmøllerne er placeret i et neutralt område for både vindmøller og solcelleanlæg jf. kommuneplanens retningslinje, hvilket betyder, at der kan opstilles vindmøller og solcelleanlæg i området i det omfang, det vurderes, at det er foreneligt med og ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på andre arealinteresser i området.

Notat om øvrige relevante retningslinjer i kommuneplanen er i bilag 4.

Planlægning for og placering af vindmøller

Jf. ansøgningen vil vindmøllerne kunne overholde afstandskravene til boliger, da de viste placeringer ikke er nærmere nabobeboelse end fire gange møllernes totalhøjde. Ansøgningens foreløbige beregninger af støjbelastning viser, at møllerne forventes at overholde bekendtgørelsens grænseværdier for vindmøllernes støjbelastning af boliger i det åbne land og af områder med støjfølsom anvendelse.

Overholdelse af afstandskravet og støjkravene opnås jf. ansøgningen ved, at to boliger nedlægges. Der er endnu ikke indgået aftaler med ejerne.

Forhold til nabokommune

Placeringen tæt op ad kommunegrænsen til Silkeborg Kommune gør, at planforslagene skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder sammenhæng med kommuneplanlægningen i nabokommunerne. Det skal her bemærkes, at arealet lige på den anden side af kommunegrænsen er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Forvaltningen vil efter igangsættelse opstarte dialog med Silkeborg Kommune.

Eksisterende vindmøller

Da der er placeret fire eksisterende møller inden for en afstand på 28 gange vindmøllehøjden – 4,2 km – for de tre ansøgte vindmøller, skal påvirkningen af landskabet vurderes nærmere. Redegørelsen for planforslaget skal derfor belyse anlæggenes samspil samt påvirkning af landskabet, herunder oplyse, hvorfor påvirkningen anses for ubetænkelig.

Ansøger har udarbejdet visualiseringer og vurderer umiddelbart på baggrund af disse, at påvirkningen på landskabet anses for ubetænkeligt. Samspillet med de eksisterende vindmøller vil blive vurderet nærmere i miljørapporten. Foreløbig visualisering er bilag 5.

Ud over de 3 vindmøller nord for projektet findes der en enkelt mølle syd for og vindmøller i Silkeborg Kommune lige uden for de 28 gange vindmøllehøjden, idet afstanden er ca. 4,4 km.

Natur

Projektområdets areal er omfattet af skovbyggelinje, hvorfor realiseringen af projektet forudsætter dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17. Efter praksis kan skovbyggelinjen reduceres ned til 30 m. fra skovbryn.

Nettilslutning

Det fremgår af byrådets prioritering af VE-anlæg den 13. december 2023, at kommunen vil sikre tidlig dialog om, hvornår og hvordan et VE-anlæg skal kobles på el-nettet. Alternativt kan der i nogle tilfælde etableres en direkte el-linje.

Ansøger oplyser, at der arbejdes med to sidestillede scenarier, idet anlægget enten skal tilkobles distributionsnettet, eller der skal laves direkte el-linje til Arla Foods Rødkærsgade. Kort over de to kabelføringer er i bilag 6.

En direkte linje er en el-forbindelse, der kobler produktions- og forbrugsanlæg direkte, og som helt eller delvist erstatter benyttelsen af det kollektive net. Direkte linjer er således en undtagelse til hovedreglen om, at det kollektive elforsyningsnet skal anvendes. Direkte linjer kræver tilladelse fra Energistyrelsen og forudsætter, at man lever op til et strengt afstandskrav, som der dog undtagelsesvist kan dispenseres fra. Ansøger har ikke oplyst om afstandskravet umiddelbart er opfyldt.

Arkæologi

Viborg Museum vurderer, at der er stor sandsynlighed for at støde på arkæologiske fund i området. En juridisk bindende udtalelse kan derfor kun fremsendes, hvis museet får mulighed for at foretage en forundersøgelse. Udgiften til større forundersøgelser og nødvendige arkæologiske undersøgelser påhviler grundejer. Viborg Museum er endnu ikke blevet forespurgt til arkæologiske interesse vedr. kabeltracé til distributionsnettet eller mejeriet.

Idefase

Lokalplanlægningen forudsætter, at der vedtages et tillæg til kommuneplanen, og der skal indkaldes forslag og ideer til miljøkonsekvensvurderingen. Ideoplægget indeholder en beskrivelse af planområdet, det forventede indhold i planlægningen og hovedspørgsmål. Udkast til ideoplæg er bilag 7.

Idefasen foreslås fastsat til 5 uger. Samtidig høres berørte myndigheder. Klima- og Miljøudvalget vil blive forelagt indkomne idéer og forslag, inden planforslaget udarbejdes.

Forvaltningen foreslår, at der afholdes et borgermøde i Rødkærsgade Hallen den 21. maj 2024 kl. 17.00.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplan for kommune- og lokalplanlægningen samt miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering.

Indkaldelse af idéer og forslag	April/maj 2024
Borgermøde	Maj 2024
Stillingtagen til fortsættelse af planlægningen	August 2024
Planforslag til vedtagelse	Primo 2025

Offentlig høring

Primo 2025

Endelig stillingtagen

Medio 2025

Tidshorisonten afhænger bl.a. af behov for at samle nye data om forekomsten af beskyttede arter i området.

Økonomiske forhold og konsekvenser

VE-loven indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som bliver berørt af solcelle- og vindmølle anlæg. Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 m. til solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus. Tilsvarende gælder for boliger inden for 6 gange vindmøllehøjden.

Ansøger oplyser, at der efter de regelændringer, der forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2024, vil skulle indbetales 5,4 mio. til Grøn Pulje.

Ansøger forventer at udbyde i alt 50% af anparterne til kostpris til borgere i lokalområdet og et evt. nyoprettet energifællesskab i Rødkærsbro.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektets realisering kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg og en lokalplan, der udlægger området til vindmøller og solceller. Planerne skal miljøvurderes.

Miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten samlet i en rapport, som skal belyse de miljømæssige konsekvenser af planen og projektet.

Hvis planen vedtages endeligt, kræver projektet tilladelse efter miljøvurderingsloven § 25.

Bilag

Oversigtskort

Oprindelig ansøgning

Udfyldt ansøgningsskema

Notat om relevante retningslinjer i kommuneplanen

Foreløbige visualiseringer

Oversigtskort fra ansøger medkabelføring

Udkast til idéoplæg

Punkt 3: Anvendelse af pulje til grøn omstilling 2024-2027 (bevillingssag)

18/41933

Resume

Byrådet har afsat en anlægspulje til grøn omstilling. Puljens formål er at understøtte projekter, som bidrager til Viborg Kommunes grønne omstilling. Byrådet skal tage stilling til anvendelsen af rådighedsbeløb i 2024-2027.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender forslaget til anvendelsen af pulje til grøn omstilling som grundlag for at iværksætte projekter inden for anlægsbevillingens rammer,
2. at driftsbevillingen på politikområdet plan, natur- og miljøområdet forhøjes med 823.000 kr. i 2024 (i 2024- priser), 1.009.000 kr. i 2025, 1.009.000 kr. i 2026 og 850.000 kr. i 2027 (2025-27 i 2025-priser),
3. at udgiften på i alt 3.691.000 kr. finansieres til dels ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling på anlægsprojektet ”borgerinddragelse - inspirationsforum, Ungeklimaråd, landbrugsforum mv.” på samlet 150.000 kr. fordelt med 50.000 kr. i årene 2024, 2025 og 2026 samt ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på anlægsprojektet ”Pulje til grøn omstilling” på i alt 3.541.000 kr. med 773.000 kr. i 2024, 959.000 kr. i 2025 og 2026 samt 850.000 kr. i 2027.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at byrådet godkender forslaget til anvendelsen af pulje til grøn omstilling som grundlag for at iværksætte projekter inden for anlægsbevillingens rammer,
2. at driftsbevillingen på politikområdet plan, natur- og miljøområdet forhøjes med 823.000 kr. i 2024 (i 2024- priser), 1.009.000 kr. i 2025, 1.009.000 kr. i 2026 og 850.000 kr. i 2027 (2025-27 i 2025-priser),
3. at udgiften på i alt 3.691.000 kr. finansieres til dels ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling på anlægsprojektet ”borgerinddragelse - inspirationsforum, Ungeklimaråd, landbrugsforum mv.” på samlet 150.000 kr. fordelt med 50.000 kr. i årene 2024, 2025 og 2026 samt ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på anlægsprojektet ”Pulje til grøn omstilling” på i alt 3.541.000 kr. med 773.000 kr. i 2024, 959.000 kr. i 2025 og 2026 samt 850.000 kr. i 2027.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte på et møde i februar 2023 et oplæg til anvendelse af pulje til grøn omstilling 2023-2026 ([link til sag nr. 5 i byrådet den 22. februar 2023](#)).

Klima- og Miljøudvalget havde en temadrøftelse om anvendelse af puljen til grøn omstilling på et møde i februar 2024 ([link til sag nr. 16 i Klima- og Miljøudvalget den 27. februar 2024](#)). På baggrund af temadrøftelsen har forvaltningen udarbejdet et oplæg til disponering af midlerne i 2024.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

For at understøtte den grønne omstilling i Viborg Kommune har byrådet afsat 2.000.000 kr. årligt i en pulje til grøn omstilling. Det er kommunens målsætning, at Viborg Kommune som geografi er klimaneutral i 2050, og at Viborg Kommune som organisation er klimaneutral i 2035. For at indfri disse målsætninger er det løbende nødvendigt at iværksætte en række tiltag, der bl.a. er beskrevet i kommunens klimaplan.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til disponering af midler i puljen til grøn omstilling 2024-2027. Forslaget kan ses i tabellen nedenfor og er yderligere uddybet under tabellen.

(i 1.000 kr.) 2024 er i 2024 priser, 2025-27 er i 2025 priser.	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	I alt
Anlægsbudget Pulje til grøn omstilling 2024-2027	723	1.232	1.213	1.234	4.402
Forventet overførsel fra 2023 Pulje til grøn omstilling	50				50
Overskud på projektet borgerinddragelse - inspirationsforum, Ungeklimaråd, landbrugsforum mv. der kan anvendes til finansiering ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling	50	50	50		150
Rådighedsbeløb i alt	823	1.282	1.263	1.234	4.602
Projekter:					
Klimakommunikation	100				100
Pulje til igangsætning af udviklingsprojekter for grøn omstilling	250	250	250	250	1.000
Grønne indkøb og klimaregnskab for kommunen som organisation	159	159	159		477
Planlægning for VE-anlæg	314	600	600	600	2.114
Projekter i alt	823	1.009	1.009	850	3.691
Restbudget 2024-2027	0	273	254	384	911

Klimakommunikation

Opdatering af indholdet på Viborg Kommunes hjemmeside vedr. kommunens arbejde med grøn omstilling og klima. Herunder udvikle et klimabarometer, der viser, hvor langt Viborg Kommune er med udvalgte klimamålsætninger og -indsatser.

Pulje til igangsætning af udviklingsprojekter

Puljen bruges til at igangsætte relevante udviklingsprojekter, fx skolehaver, pilotprojekt for solceller på kommunale tage, test af elcykel mv. Desuden kan puljen også anvendes til i enkelte tilfælde at støtte relevante eksterne udviklingsprojekter.

I forbindelse med den årlige evaluering af klimaplanen orienteres udvalget om igangsatte udviklingsprojekter i året.

Grønne indkøb og klimaregnskab for kommunen som organisation

Indkøb af digitalt system til dataunderstøttelse af grønne indkøb og udarbejdelse af klimaregnskab for kommunen som organisation. Systemet gør det muligt at inkludere scope 3 i kommunens klimaopgørelser.

Planlægning for VE-anlæg

Med henblik på at fremme grøn omstilling via VE-anlæg afsættes et beløb til planlægning, herunder ekstern støtte.

Reduktion af bevillingen til 'Borgerinddragelse – inspirationsforum, Ungeklimaråd, landbrugsforum mv.

Erfaring viser, at puljen bør reduceres, idet rammen er for stor. Det er fortsat muligt at arbejde videre med projektet for en mindre bevilling.

Udover de ovennævnte projekter arbejder forvaltningen videre med optimering af energiforbrug i private boliger. Her fokuseres på boliger med bestemte energimærker, boliger placeret uden mulighed for kollektiv varmforsyning og skrotning af oliefyr (ca. 12 % af boligerne i kommunen opvarmes af oliefyr). Dette finansieres via driftsbevilling.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Forventet overførsel af mindreforbrug fra 2023 på i alt 50.000 kr. godkendes først endeligt i forbindelse med regnskabsafslutning på byrådsmødet i april.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Ansøgning om virksomhed i landzone, Vedsøvej 8, 8800 Viborg

23/4604

Resume

Ejer af Vedsøvej 8, 8800 Viborg, har etableret virksomhed, som anlægger spor og stier. Ejer har søgt om lovliggørende landzonetilladelse til virksomheden, og udvalget skal tage stilling til, om der skal meddeles landzonetilladelse til virksomheden.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at der meddeles afslag på ansøgning om landzonetilladelse til virksomhed på ejendommen, der anlægger spor og stier, jf. planlovens § 35, da der ikke er tale om landbrug, skovbrug eller fiskeri, der skal henvises til et erhvervsområde. Da virksomheden allerede er etableret, skal der varsles påbud om ophør af virksomheden på ejendommen jf. planloven §§ 51 og 63,

eller

2. at der meddeles landzonetilladelse til virksomhed, der anlægger spor og stier, jf. planlovens § 35, da det er en virksomhed, der har behov for et større udendørs areal til prøvebaner, da der ikke er naboer i nærheden, og da virksomheden ikke er synlig for omgivelserne.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

at der meddeles landzonetilladelse til virksomhed, der anlægger spor og stier, jf. planlovens § 35 på grund af virksomhedens særlige karakter, og da det er en virksomhed, der har behov for et større udendørs areal til prøvebaner, da der ikke er naboer i nærheden, og da virksomheden ikke er synlig for omgivelserne.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Ansøgningen er ikke sendt i naboorientering, da der er langt til naboer. Nærmeste nabo er Viborg Flyveplads.

Beskrivelse

Vedsøvej 8 er en landbrugsejendom på 7,6 ha. Ejendommen ligger indenfor kommuneplanrammen VIBS.R2.01, der udlægger området som landområde, hvor der ikke må være erhverv. En stor del af ejendommen er bevokset med fredskov. Oversigtskort er i bilag 1. Ansøgningen er i bilag 2.

Ansøger har kontaktet forvaltningen for at få vejledning i forhold til at udvide sin virksomhed med en ny bygning på ca. 1.800 m². Forvaltningen oplyste, at den eksisterende virksomhed skal lovliggøres, før der kan ske behandling af sag om udvidelse af virksomheden. Ansøger har siden oplyst, at udvidelse af virksomheden ikke længere er aktuel.

Virksomheden er en enkeltmandsvirksomhed, der designer og anlægger spor og stier som fx pumptracks, mountainbike-spor, BMX-baner, teknik-baner og dirtjump-baner i hele landet. Følgende bygninger benyttes til virksomheden:

BBR bygning 1 (stuehus): Bolig og kontor til virksomheden

BBR bygning 2 (tidligere stald): Opbevaring af pladevibrator, skovle, skilte og diverse andre ting til projekter. 132 m².

BBR bygning 3 (tidligere maskinhus): Værksted. Reparation og vedligehold af maskiner. Opbevaring af cykler m.m. til brug i firmaet. 138 m².

Ansøger beskriver anvendelsen af de udendørs arealer i ansøgningen, jf. bilag 2. I ansøgningen er der med gul markering vist areal med bunker af jord, der skal benyttes til at lave testbaner, hop osv. til afprøvning, inden et lignende element etableres i forbindelse med et projekt. Jorden kommer fra egen grund, og der er også kørt jord til ejendommen. Der er desuden vist et areal til opbevaring af trailer og maskiner.

Af oversigtskort og skråfotos (bilag 1 og 3) ses, at der på ejendommen er en del oplag i form af jordbunker, et større oplag af dæk, nogle containere, og der er henstillet diverse effekter på ejendommen.

En del af oplaget (nogle bunker af jord/sand/grus) ligger i fredskov. Oplag i fredskov kræver – udover landzonetilladelse – dispensation fra skovloven. Miljøstyrelsen er myndighed i forhold til skovloven.

Forvaltningen har vejledt ansøger i, at erhverv generelt skal henvises til erhvervsområder i byzone.

Andre lignende sager

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 9. maj 2023 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 9. maj 2023](#)), at meddele landzonetilladelse til nyetablering af en entreprenør på en ejendom 150 m syd for Daugbjerg med begrundelse i ejendommens bynære beliggenhed og infrastruktur.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at virksomheden minder om en entreprenørvirksomhed. Planklagenævnet definerer entreprenørvirksomhed som en virksomhed, der påtager sig at udføre et nærmere beskrevet arbejde for andre. Det er forventeligt, at der ved entreprenørvirksomhed vil opstå oplag af bl.a. jord, sten, grus, maskiner, containere mm. Etablering af entreprenørvirksomhed vil normalt medføre trafik til og fra ejendommen.

Hovedformålet med zoneinddelingen og landzonereglerne er at forhindre byspredning i det åbne land, og at egentlig bymæssig udvikling sker, hvor der gennem planlægningen er givet mulighed for det. Områder i landzone skal som udgangspunkt friholdes for anden spredt og uplanlagt bebyggelse mv. end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Udover at værne om natur og landskab er varetagelsen af de primære erhvervsinteresser blandt de hensyn, der ligger bag landzonereglerne. Planklagenævnet lægger stor vægt på lovens almene formål og præcedens.

Anvendelse af arealer og ny anvendelse af eksisterende byggeri i forbindelse med etablering af erhverv, der ikke er landbrug, skovbrug eller fiskerierhverv skal som hovedregel henvises til udlagte erhvervsområder i byzone.

Planlovens § 37 giver mulighed for ibrugtagning af visse overflødige bygninger i landzone til visse typer erhverv, fx tømrer- og murervirksomhed, VVS-virksomhed, autoværksted, lager, kontor og mindre butikker uden landzonetilladelse. I tilknytning til de førnævnte bygninger kan der desuden etableres et mindre ikke skæmmende oplag efter kommunens nærmere bestemmelse.

Da der er tale om en undtagelsesbestemmelse, fortolkes § 37 snævert. Entreprenørvirksomheder og lignende skal som hovedregel henvises til udlagte erhvervsområder.

Visse typer virksomheder kan ifølge praksis opnå landzonetilladelse i det åbne land, hvis planmæssige forhold ikke taler imod, fordi de kan siges at høre mere hjemme på landet end i byen, fx maskinstationer, foderstofvirksomheder, hestepensioner, rideskoler, hundekenneler og hundepensioner samt virksomheder, som på grund af risiko for omgivelserne ikke kan placeres i erhvervsområde, fx fyrværkerilagere.

Erhverv på ejendommen er i strid med kommuneplanrammens bestemmelser om, at der ikke må være erhverv indenfor rammeområdet. Selvom kommunen ved landzoneadministration skal virke for kommuneplanen, er der ikke en pligt til ubetinget at følge kommuneplanen. Der skal altid foretages et konkret skøn.

I sager om lovliggørelse skal forholdet som udgangspunkt vurderes som i de tilfælde, hvor der er indgivet forudgående ansøgning.

Ansøger er partshørt, og ansøgers partsindlæg er i bilag 4.

Det taler imod en landzonetilladelse

Det taler imod at meddele landzonetilladelse til virksomheden, at der er tale om:

- et ikke-primært erhverv
- en virksomhedstype, som man ikke umiddelbart må indrette i tiloversblevne bygninger uden landzonetilladelse

- en type virksomhed, som ikke kan siges at høre mere hjemme på landet end i byen, da det er en oplagskrævende virksomhed, og oplag og aktiviteter (prøvebaner og hop) ligger spredt på ejendommen
- et område, der ikke er udlagt til erhverv, og virksomheden skal derfor i udgangspunktet henvises til et erhvervsområde.

Da virksomheden allerede er etableret, skal der ved et evt. afslag samtidigt varsles påbud om ophør af virksomheden på ejendommen.

Det taler for en landzonetilladelse

Virksomheden minder om en entreprenør, men adskiller sig fra den sædvanlige entreprenør ved at have behov for et større areal til at modellere baner, hop mv., inden disse etableres hos kunden. Der er ingen naboer i nærheden af ejendommen, og virksomheden er placeret med fredskov omkring, så virksomheden er ikke synlig for omgivelserne. Hvis der meddeles landzonetilladelse til virksomheden (anvendelse af eksisterende bygninger, oplag, containere og areal til testbaner mv.) skal placering og størrelse af udendørs oplag og prøvebane mv. præciseres, og sagen skal sendes til Miljøstyrelsen mht. behandling efter skovloven.

Hvis der meddeles landzonetilladelse til virksomheden, og hvis der ønskes senere udvidelser af virksomheden – indendørs og udendørs – vil det kræve landzonetilladelse i hvert enkelt tilfælde.

Der er dele af virksomheden, som umiddelbart er tilladt efter planlovens § 37 som fx anvendelse af eksisterende overflødige bygninger på ejendommen til kontor, værksted og lager. Mht. lager skal det forstås som opbevaring af effekter til virksomheden som fx cykler, skilte mv., men det vil ikke være til parkering og opbevaring af køretøjer og større maskiner, der benyttes ved anlæg af spor og stier.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Ejendommen ligger i landzone, og det ansøgte kræver derfor tilladelse efter planlovens § 35.

Ejendommen ligger indenfor kommuneplanrammen VIBS.R2.01, der udlægger området som landområde. Af rammen fremgår det, at der ikke må være erhverv i området, heller ikke liberale erhverv. Øvrig anvendelse inden for rammen er jordbrugsområder, større naturområder og flyveplads (Viborg Flyveplads).

Bilag

Oversigtskort

Ansøgning

Skråfotos

Partsindlæg fra ansøger

Punkt 5: Henvendelse fra Gudenåkomitéen/Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord

22/1404

Resume

Kommunerne i oplandet til Randers Fjord har et fælles ansvar for at gennemføre de indsatser, som er fastlagt i statens vandområdeplaner, da der ikke er god miljøtilstand i fjorden. Der er et behov for at reducere udledningen af kvælstof og fosfor til vandløb, søer og fjorden gennem genskabelse af vådområder og vådlægning af lavbundsJORDE. Indsatserne er fuldt finansieret af staten og er baseret på frivillighed hos lodsejerne.

Kommunerne har arbejdet med opgaven i to vandplanperioder siden 2010, hvor det ikke er lykkedes at komme i mål med de reduktioner, som staten havde fastlagt. Vi er nu startet på 3. og sidste planperiode, som løber indtil 2027.

Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet sendte i december 2022 en række anbefalinger til værktøjer, som kommunerne kunne bruge, og opfordrede kommunerne til at afsætte flere ressourcer til opgaven samt arbejde mere målrettet på at gennemføre projekter i tilknytning til Gudenåens hovedløb.

Vandoplandsstyregruppen har nu sendt en opfølgende opfordring til at prioritere arbejdet højt og gå aktivt ind i at gennemføre indsatserne i tæt samarbejde med de lokale landbrugsorganisationer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at opfordringen fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget tog opfordringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Den økologiske tilstand i Randers Fjord er ikke god. Sigtbarheden i vandet er lavere, end hvad den naturligt burde være og tidligere har været, ligesom ålegræssets udbredelse er gået meget tilbage. Gudenåkomitéen arbejder som vandoplandsstyregruppe sammen med de øvrige kommuner i oplandet på at skabe en ren Randers Fjord med gode miljøforhold og rent vand (VOS Randers Fjord).

Randers Fjord-oplandet omfatter 13 kommuner. De politisk valgte repræsentanter i Gudenåkomitéens 8 kommuner fungerer som grundstammen i VOS for oplandet, med deltagelse af repræsentanter for de øvrige 6 kommuner efter interesse.

Kommunerne i oplandet har et fælles ansvar for at leve op til de reduktionskrav, som staten fastlægger i vandområdeplanerne. Den enkelte kommune vælger dog selv hvilke og hvor mange projekter, den gennemfører. Indsatsen finansieres af staten gennem en tilskudsordning, som kommunerne søger. For at nå i mål med opgaven forudsætter det, at alle kommunerne bidrager til indsatsen. Kommunerne har dog også mulighed for at overlade projekter til Naturstyrelsens lokale enheder.

De fleste kommuner i oplandet har arbejdet med indsatsen i lang tid og opnået stor erfaring med opgaven.

Der er et stort og bredt fokus på at levere på udtagningsindsatserne. Nye tiltag er undervejs, og derfor er forudsætningerne for at nå i mål inden 2027 bedre end tidligere, om end det stadig er en stor opgave. VOS Randers Fjord har en fælles ambition om at nå helt i mål med indsatsen i den nuværende 3. planperiode og har derfor sendt en opfordring til de politiske udvalg i de 13 kommuner om at holde opgaven højt prioriteret og gå aktivt ind i opgaven. Henvendelsen er vedlagt som bilag 1.

Viborg Kommune har på nuværende tidspunkt gennemført 3 kvælstof-vådområder i oplandet til Randers Fjord og er i gang med et fjerde. Derudover er der søgt om tilsagn til gennemførelse af et lavbundsprojekt, samtidig med at der er 3 yderligere forundersøgelser af lavbundsprojekter i gang.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Kommunerne får tildelt DUT-midler til det overordnede arbejde med gennemførelse af vandområdeplanerne. Til de konkrete projekter søges om tilskud fra staten til både forundersøgelse og gennemførelse af projekterne. I tilskuddet indgår foruden midler til bl.a. konsulentbistand, jordfordeling og anlægsarbejde også refusion for den tid, egne medarbejdere anvender til opgaven. Arbejdet med at etablere vådområder er således langt hen ad vejen dækket af midler fra staten. I 3. planperiode er der fra statens side derudover afsat ekstra midler til kommunernes faciliterende opgave, ligesom landbruget gennem udtagningskonsulenter også har fået ressourcer til at understøtte kommunerne, især i den opsøgende indsats.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Henvendelse fra Gudenåkomitéen VOS RandersFjord til kommunernes fagudvalg Viborg

Punkt 6: Vejledning til etablering af fælles affaldsløsninger med nedgravede beholdere (orienteringssag)

24/6426

Resume

Revas har pr. februar 2024 offentliggjort en revideret udgave af den gældende vejledning til etablering af fælles affaldsløsninger med nedgravede beholdere. Den reviderede udgave erstatter seneste vejledning fra 2020. Udvalget orienteres om vejledningens hovedpunkter.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Revas har pr. februar 2024 offentliggjort en revideret udgave af den gældende vejledning til etablering af fælles affaldsløsninger med nedgravede beholdere. Den reviderede udgave erstatter seneste vejledning fra 2020.

Et formål med den opdaterede vejledning er i højere grad at sikre, at privatfinansierede nedgravede affaldsløsninger etableres med tilstrækkelig kapacitet og under hensyn til gældende sikkerhedskrav, brugerhensyn og hensigtsmæssig drift.

Det er hensigten, at vejledningen skal danne et solidt grundlag for, at "hvile i sig selv-princippet", "solidaritetsprincippet" og "forurener betaler-princippet" overholdes, når der etableres nedgravede affaldsløsninger, som skal tømmes via den kommunale indsamlingsordning. Det er ligeledes hensigten, at principperne i den opdaterede vejledning skal understøtte et mere ensartet og retfærdigt affaldsgebyrniveau for alle brugere.

Vejledningen omhandler blandt andet:

- Forhold som ejer skal være opmærksom på før etablering, herunder byggetilladelse og andre myndighedskrav
- Krav til beholdere, krogssystem, placering, dimensionering, drift mv.
- Tjekliste for ansøgning om ibrugtagning

Se den samlede vejledning i bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Vejledningen er offentligt tilgængelig pr. februar 2024 på Revas' hjemmeside.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Vejledning til etablering af fælles affaldsløsning med nedgravede beholdere februar 2024

Punkt 7: Forslag til principiel ændring af gebyrstruktur for indsamling af husholdningsaffald fra privatejede nedgravede affaldsløsninger 2025

24/6346

Resume

Som del af en igangværende omstrukturering foreslås en justering af gebyrstrukturen for de privatfinansierede nedgravede affaldsløsninger. Gebyrprincippet for de genanvendelige affaldsfraktioner foreslås ændret fra en "pris pr. tømning" til et årligt "grundgebyr" pr. boenhed.

Herved vil gebyrstrukturen for privatejede affaldsløsninger komme til at modsvare gebyrstrukturen for de kommunalt finansierede løsninger, og ændringen forventes ligeledes at give et mere ensartet og retfærdigt affaldsgebyrniveau for alle brugere.

Gebyrets størrelse fastlægges senere i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at de principielle rammer i gebyrstrukturen for håndtering af husholdningsaffald fra privatfinansierede nedgravede affaldsløsninger ændres som beskrevet i sagsfremstillingen med virkning fra den 1. januar 2025.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at de principielle rammer i gebyrstrukturen for håndtering af husholdningsaffald fra privatfinansierede nedgravede affaldsløsninger ændres som beskrevet i sagsfremstillingen med virkning fra den 1. januar 2025.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget godkendte en tilsvarende omstrukturering af gebyrstrukturen for kommunalt finansierede nedgravede affaldsløsninger på sit møde den 21. februar 2023 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 21. februar 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I forbindelse med udrulningen af den planlagte udvidelse af affaldssorteringen ved alle nedgravede affaldsløsninger i Viborg Kommune vil området være præget af en forventelig løbende justering og tilpasning.

På mødet den 21. februar 2023 besluttede Klima- og Miljøudvalget at omstrukturere gebyrstrukturen for kommunalt finansierede nedgravede affaldsløsninger, således at der sker afregning via et fast "grundgebyr" pr. boenhed for tømning af de genanvendelige affaldsfraktioner, mens restaffald fortsat afregnes med en "pris pr. tømning".

Forvaltningen foreslår nu, at gebyrstrukturen for privatfinansierede nedgravede affaldsløsninger omstruktureres tilsvarende ved at ændre det eksisterende gebyrprincip om en "pris pr. tømning" til et nyt gebyrprincip, der tager udgangspunkt i et fast årligt "grundgebyr" pr. boenhed for de genanvendelige affaldsfraktioner. Grundgebyret skal dække de faktiske omkostninger forbundet med håndtering af de genanvendelige ressourcer. Omkostninger forbundet med håndtering af restaffald fra nedgravede affaldsløsninger gebyrfastsættes fortsat som en "pris pr. tømning". Se nærmere i bilag 1.

Herved vil gebyrstrukturen for privatejede affaldsløsninger komme til at modsvare gebyrstrukturen for de kommunalt finansierede løsninger, og ændringen forventes ligeledes at give et mere ensartet og retfærdigt affaldsgebyrniveau for alle

brugere. Et af formålene med omstruktureringen er også at skabe incitament til en højere grad af udsortering af de genanvendelige fraktioner fra restaffaldet og dermed reducere de forbrændingsegne mængder.

Grundgebyret udregnes på baggrund af det forventelige gennemsnitlige omkostningsniveau for tømning, håndtering og afsætning af genanvendelige ressourcer indsamlet via nedgravede affaldsløsninger. Gebyrets størrelse fastlægges senere i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Hvis affaldsløsningen dimensioneres forkert i forhold til beboersammensætning mv., eller hvis det viser sig, at der sker uhensigtsmæssig overfyldning af ressourcebeholdere, kan ekstratømninger ske via særskilt afregning pr. tømning. Det er ejernes ansvar, at affaldsløsningerne er korrekt dimensionerede. Ved etablering af privatfinansierede nedgravede affaldsløsninger henvises til Revas' gældende "Vejledning til etablering af fælles affaldsløsning med nedgravede beholdere" (præsenteres under særskilt punkt på nærværende møde).

Den foreslåede omstrukturering sker under hensyn til de kendte affaldsbegreber om at overholde "hvile i sig selv"-princippet, "solidaritetsprincippet" og "forurener betaler"-princippet ved gebyrfastsættelsen.

Alternativer

At gebyrstrukturen fastholdes som nuværende.

Tidsperspektiv

Den nye gebyrstruktur forventes indført pr. 1. januar 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

En ændring i gebyrstrukturen forventes ikke at have væsentlige konsekvenser for de samlede omkostninger for området for håndtering af nedgravede affaldsløsninger i Viborg Kommune.

En ændring i gebyrstrukturen kan have væsentlige konsekvenser (positive og negative) på den enkelte affaldsbrugers gebyrniveau, eftersom den foreslåede ændring i gebyrstrukturen forventes at give et samlet mere ensartet og retfærdigt affaldsgebyrniveau for alle brugere (dvs. mindre udsving i gebyrniveau mellem afdelinger/boligforeninger).

Gebyrerne forventes at kunne godkendes i forbindelse med vedtagelsen af Viborg Kommunes budget 2025-2028 i efteråret 2024.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigt med beskrivelse af grundgebyr for nedgravede affaldsløsninger pr. februar 2024

Punkt 8: Orientering om årsregnskab 2023

23/28762

Resume

Forvaltningen har nu opgjort det endelige regnskabsresultat for 2023 for Klima- og Miljøudvalget.

Inden behandlingen af årsregnskabet for 2023 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 17. april 2024 orienteres fagudvalgene om regnskabsresultatet og forelægges forslag til overførsel af uforbrugte drifts- og anlægsbevillinger for det enkelte udvalgs ansvarsområder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at regnskabsresultatet for 2023 tages til efterretning,
2. at Klima- og Miljøudvalget anbefaler de foreslåede overførsler af driftsbeløb fra 2023 til 2024 og anlægsbeløb fra 2023 til efterfølgende år til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at regnskabsresultatet for 2023 tages til efterretning,
2. at anbefale de foreslåede overførsler af driftsbeløb fra 2023 til 2024 og anlægsbeløb fra 2023 til efterfølgende år til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regnskabsresultat vedrørende serviceudgifter

(1.000 kr.)

Politikområde	Oprindeligt Budget 2023	Korrigeret Budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse (minus = mindredgift)
Serviceudgifter				
Plan, Natur og Miljø	20.325	25.320	17.732	-7.588
Forsyning	-34.628	-34.632	-36.640	-2.008

På Plan-, Natur- og Miljøområdet er der flere indtægter på området for rottebekæmpelse, som en følge af færre anmeldelser af rotter samt et nyt udbud på området. Mindreforbruget indregnes i den fremtidige takstfastsættelse.

Desuden er der mindreforbrug på områderne energioptimering og grønne løsninger og natur og vand. Se regnskabsbemærkninger på øvrige afvigelser i bilag 3.

Overførsel af over-/underskud på serviceudgifterne fra 2023 til 2024

De politisk vedtagne principper for overførsel af driftsbudgetter mellem årene fremgår af principperne for økonomistyring.

Decentrale enheder

Ifølge principperne kan decentrale enheder (skoler, plejecentre, sociale institutioner, forvaltningsenheder mv.) uden ansøgning overføre overskud op til 5% af det korrigerede budget og der kan ansøges om overførsel af eventuelt overskud ud over 5%. Underskud i forhold til det korrigerede budget overføres altid. Hvis underskuddet overstiger 3% skal der udarbejdes en handleplan for afvikling af underskuddet.

Centrale områder

Centrale områder er budgetbeløb, som ikke er videredelegeret til de decentrale enheder f.eks. myndighedsområder, vejvedligeholdelse, befordring på skoleområdet, kollektiv trafik, centrale IT-systemer osv.

Som en del af budgetforliget for 2024-2027 blev den tværgående budgetbuffer reduceret fra 15 til 7,5 mio. kr., hvilket har medført et behov for at stramme op på overførselsadgangen på de centrale områder gældende fra i år. Konsekvenserne af denne opstramning er behandlet jf. [link til sag nr. 19 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 3. oktober 2023.](#)

Hovedreglen er, at et eventuelt merforbrug på centrale områder overføres til det følgende år, hvorimod mindreforbrug som udgangspunkt ikke overføres. Der kan i særlige tilfælde være et behov for at få overført et mindreforbrug på et centralt område / undlade at overføre et merforbrug. Hvis behovet opstår, kan der udarbejdes en ansøgning.

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på de enkelte politikområder under Klima- og Miljøudvalget overføres følgende driftsbudgetter fra 2023 til 2024:

1.000 kr.

Politikområde	Afvigelse	Decentrale enheder		Centrale områder	
		Overføres	Overføres ikke	Overføres	Overføres ikke
Plan, Natur og Miljø	-7.588			-6.773	-815

Forsyning er ikke omfattet af overførselsadgangen. Afvigelsen indgår i mellemværendet med kommunekassen.

Specifikation af overførslerne fremgår af bilag 1. De ikke overførte beløb er fordelt på en række af politikområdets driftskonti, hvoraf området ”energioptimering og grønne løsninger” udgør den væsentligste andel.

Regnskabsresultat vedrørende anlæg

(1.000 kr.)

	Oprindeligt Budget 2023	Korrigeret Budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse (minus = mindreudgift)
Plan, Natur og Miljø	-9.541	-5.117	-521	4.596
Forsyning	84.362	117.029	19.072	-97.957

Mindreforbruget på forsyningsområdet er en afledt effekt af, at etableringen af Omlastestationen blev udskudt pga. nyt udbud i 2023 og igangsættelsen af indsamlingen af 10 fraktioner er udskudt til 2024.

Overførsel af ikke forbrugte anlægsbevillinger fra 2023 til 2024 eller efterfølgende år

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på Klima- og Miljøudvalgets anlægsprojekter overføres følgende anlægsbeløb fra 2023 til 2024 eller efterfølgende år:
(1.000 kr.)

	Afvigelse i regnskab 2023	Overføres til 2024	Overføres til 2025	Overføres til 2026	Overføres ikke
Plan, Natur og Miljø	4.596	9.733	-15.562	1.233	0
Forsyning	-97.957	45.997	42.167	0	9.793

De væsentligste beløb til overførsel vedrører følgende projekter:

Plan-, Natur- og Miljøområdet

- På projekterne "Statsligt finansierede vand- og naturprojekter" er der tidsmæssige forskydninger i flere af projekterne, hvilket betyder, at udgifter og indtægter rykkes til efterfølgende år.

Forsyning

- Renovering af omlastestation
- Nye affaldsbeholdere

De væsentligste ikke overførte beløb vedrører følgende projekter:

Forsyning

- Opgradering af eksisterende undergrundscontainere. Projektet er lukket, og midlerne er overført til projektet om etablering af nye undergrundscontainere.
- Etablere egnet plads til røde miljøkasser. Projektet er lukket, og midlerne tilbageført. Håndtering af røde miljøkasser sker i eksisterende bygninger.

Specifikation af overførslerne fremgår af bilag 2.

Regnskabsbemærkninger

Som en del af årsregnskabet for 2023 indgår der for hvert politikområde regnskabsbemærkninger bestående af en oversigt over regnskabsresultatet suppleret med overordnede forklaringer.

Regnskabsbemærkningerne til Klima- og Miljøudvalgets politikområder fremgår af bilag 3.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

På mødet den 17. april 2024 bliver Viborg Kommunes årsregnskab for 2023 behandlet i Økonomi- og Erhvervsudvalget og efterfølgende i Byrådet den 24. april 2024. Efter byrådets godkendelse sendes regnskabet til revisionen, og når den

endelige revisionsberetning foreligger (senest 15. juni 2024), vil regnskabet inkl. revisionsberetning blive forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet til endelig godkendelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Specifikation af ansøgninger om overførsler fra 2023 til 2024

Specifikation af anlægsoverførsler

Bemærkninger til regnskab 2023

Punkt 9: Budget 2025-2028

23/28781

Resume

På mødet drøftes forslaget til drifts- og anlægsbudget for budget 2025-2028. Det drøftes, om der er driftsbudgetudfordringer og nye anlægsønsker, der skal indgå i udvalgets budgetlægning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det drøftes, om der er driftsbudgetudfordringer, som skal indgå i udvalgets budgetforslag og finansieringen heraf, og
2. at det drøftes, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at det bemærkes, at ”Grønne Sammen” kun er finansieret til og med 2025,
2. at det bemærkes, at klimaplanens målopfyldelse forventes at kræve yderligere investeringer,
3. at anlægsønsker drøftes på kommende møde.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 7. februar 2024 budgetstrategi, -proces og spilleregler for årets budgetlægning ([link til sag nr. 15 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde 7. februar 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Driftsbudget

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar 2024 godkendt principper for fastsættelse af budgetrammerne. Budgetrammen for politikområdet Plan-, Natur- og Miljøområdet falder fra budget 2025 til overslagsårene 2026-28 med 1,4 mio. kr., hvilket skyldes, at projektet Grønne Sammen kun er finansieret til og med 2025.

Budgetrammer for udvalgets politikområder fremgår af bilag 1.

Besparelser gennem produktivetsforbedringer

Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet, at produktivetsvejen vælges som strategi ved budgetlægningen med et 2-årigt sigte, hvor der som minimum skal findes besparelser for 2 x 20 mio. kr., svarende til den ½ pct., som allerede er indregnet i budgettet. Besparelserne udmøntes ved produktivetsforbedringer i henholdsvis 2025 og 2026, og uden at det går ud over borgernes service. Samtidig sikres medarbejdernes arbejdsmiljø og trivsel.

Det endelige tal for besparelser i 2025 og fordelingen mellem administrationen og øvrige områder fastlægges på mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. august 2024, når økonomiaftalens indhold kendes, og konsekvenserne for Viborg kommune er gjort op, samt når de foreløbige erfaringer med arbejdet om øget produktivitet i hele organisationen kendes.

Budgetudfordringer

Udvalgene skal løse egne budgetudfordringer, medmindre de er udpeget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning. Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar 2024 besluttet, at der på dette tidspunkt ikke er budgetudfordringer, der skal udpeges som særlige budgetudfordringer.

Udvalget kan drøfte, om der er budgetudfordringer, som skal prioriteres og indarbejdes i udvalgets budgetforslag.

Anlægsønsker

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar 2024 besluttet, at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2027 og frem. Hvis projekterne er tidligere end 2027, da skal der peges på finansiering gennem reduktion, bortfald eller udskydelse af projekter, som er afsat på anlægsbudgettet.

Udvalget kan drøfte, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker. Sådanne anlægsønsker beskrives som idéoplæg og godkendes senest af udvalget i juni 2024.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag behandles på udvalgsmødet den 4. juni 2024. Når budgetforslaget er færdiggjort, vil det efterfølgende indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgetramme Klima- og Miljøudvalget

Punkt 10: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2024

23/29782

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2024.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2024.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Punkt 11: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

23/31110

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-04-2024

Klima- og Miljøudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Udvalgsformand Eva Pinnerup (A):

- Invitation til indvielse af fællesfaciliteter i Arnbjerg.
- Møde om Hjarbæk Fjord ved Det Grønne Råd.
- Invitation til møde ”Hvem passer på naturen, når nu amterne er væk”. Afholdes af DN og Initiativgruppen Houkær den 25. april 2024.

Orientering fra udvalget

- Kurt Mosgaard (V) orienterede om status for fjernvarmeprojekt i Mønsted/Sparkær. Herunder planlagt møde med Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget (KEF) om fjernvarmepuljen og afgifter.

Orientering fra direktøren

- Temadag i Klima- og Miljøudvalget den 10. juni 2023
- Koordinering af planprocesser med ny kommuneplan
- Årlig statistik for sagsbehandlingstider for byggesager og miljøgodkendelser (se bilag 1)
- Status vedr. sejlcenter på Sønderøvej 41, Viborg, ifm. beslutning truffet i Klima- og Miljøudvalget den 27. februar 2024 ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget den 27. februar 2024](#))

Bilag

KL's statistik over sagsbehandlingstider for byggesager og miljøgodkendelser af virksomheder 1. januar 2023 - 31. december 2023.

Punkt 12: Underskriftsark

23/31787

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.